

Выходить по Львовѣ во Вторникъ, Четвергъ и Суботу кромѣ русскихъ святыхъ о 4-ой год. попол. Литер. додатокъ „Библиотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ каждого 1-го и послѣдняго дня каждого мѣсяца.

Редакція, администрація и экспедиція подъ Ч. 44 улицы Галицка.

Всѣ листы, прокламы и рекламации належить пересылать подъ адресомъ: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка.

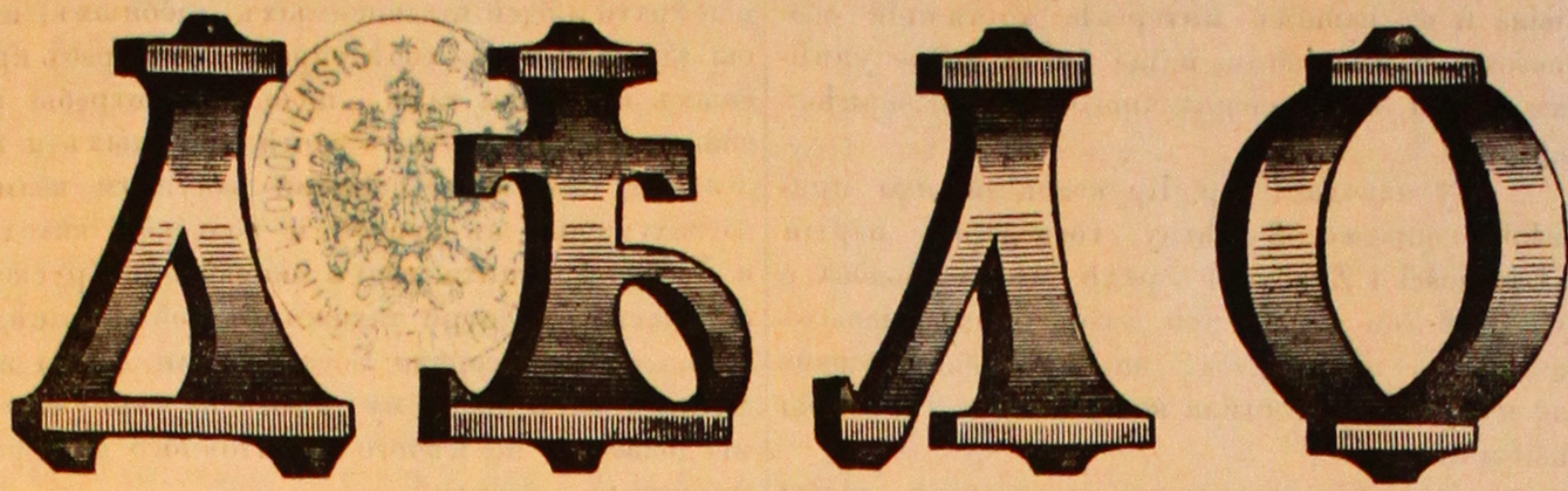
Рукописи не возвращаются только на попередне застереженіе.

Подвижное число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. отъ одной строчки печатной.

Рекламации попочатанъ вѣдѣній отъ порта.

Предплату належитъ пересылать франко (налучше почтовымъ перекладомъ) до: Администраціи часописца „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:		Для Россіи	
на цѣлый рѣкъ . . . 12 вр.	на цѣлый рѣкъ . . . 12 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 12 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 12 рубл.
на пѡвъ року . . . 6 вр.	на пѡвъ року . . . 6 рубл.	на пѡвъ року . . . 6 рубл.	на пѡвъ року . . . 6 рубл.
на чверть року . . . 3 вр.	на чверть року . . . 3 рубл.	на чверть року . . . 3 рубл.	на чверть року . . . 3 рубл.
съ дод. „Библиотека“:	съ дод. „Библиотека“:	съ дод. „Библиотека“:	съ дод. „Библиотека“:
на цѣлый рѣкъ . . . 16 вр.	на цѣлый рѣкъ . . . 16 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 16 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 16 рубл.
на пѡвъ року . . . 8 вр.	на пѡвъ року . . . 8 рубл.	на пѡвъ року . . . 8 рубл.	на пѡвъ року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 4 вр.	на чверть року . . . 4 рубл.	на чверть року . . . 4 рубл.	на чверть року . . . 4 рубл.
на самѣ додатокъ:	на самѣ додатокъ:	на самѣ додатокъ:	на самѣ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 5 вр.	на цѣлый рѣкъ . . . 5 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 5 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 5 рубл.
на пѡвъ року . . . 2.50	на пѡвъ року . . . 2 р. 50ж.	на пѡвъ року . . . 2 р. 50ж.	на пѡвъ року . . . 2 р. 50ж.
на чверть року . . . 1.25	на чверть року . . . 1 р. 25ж.	на чверть року . . . 1 р. 25ж.	на чверть року . . . 1 р. 25ж.
Для Заграниччя, окрѣмъ Россіи:			
на цѣлый рѣкъ . . . 15 вр.	на цѣлый рѣкъ . . . 15 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 15 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 15 рубл.
на пѡвъ року . . . 7.50	на пѡвъ року . . . 7.50 рубл.	на пѡвъ року . . . 7.50 рубл.	на пѡвъ року . . . 7.50 рубл.
на чверть року . . . 3.75	на чверть року . . . 3.75 рубл.	на чверть року . . . 3.75 рубл.	на чверть року . . . 3.75 рубл.
съ дод. „Библиотека“:	на самѣ додатокъ:	съ дод. „Библиотека“:	на самѣ додатокъ:
на цѣлый рѣкъ . . . 19 вр.	на цѣлый рѣкъ . . . 19 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 19 рубл.	на цѣлый рѣкъ . . . 19 рубл.

VII. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на увазѣ, що въ вымовѣ *л=ji, ѡ=i, и* (въ серединѣ и на концѣ слѡвъ) = *ы, и* (на початку слѡвъ и по самогласныхъ) = *і, ѡ* (на початку слѡвъ) = *ві*.

Въ 1883 роцѣ выходитъ „Дѣло“ три разы на тыждень, що вторника, четверга и суботы. Условія предплаты поданъ на заголовнѡмъ листѣ. Тамже подана такожъ предплата цѣна „Библиотеки найзнаменитѣйшихъ повѣстей“.

Дебата бюджетова

и выступленіе русскихъ послѡвъ.

II.

Прикре, фатальне становище нашихъ русскихъ послѡвъ въ радѣ державной — схарактеризували мы тамтого разу на подставѣ послѣдней бесѣды п. Кулачковскаго. „Нѣ въ кутѣ, нѣ въ дверѣ“ — ся народна словица якъ разъ ѡтповѣдає теперѣшному становищу нашихъ послѡвъ. Чи чинити правительству опозицію, чи не чинити, — на одно выходитъ. Припустѣмъ, що нашѣ послы стали бы въ опозицію теперѣшному правительству. Чи булы бы въ того же наследствѡ, користне для Русинѡвъ? Нѣ. Разъ, що русскѣ послы задя свои малочисленности не змогли бы пошкодити правительству, а друге, коли бы навѣтъ лучився случай, що голоса трехъ русскихъ послѡвъ пережали бы важку опозицію и министерство гр. Таффе булы бы примушене уступити, то чи булы бы чѣмъ небуды лучше для Русинѡвъ? Нѣ. Русины предѣ такъ довгий часъ попирали министерства централистичный, а чи адобули собѣ ѡтъ него яку фактичну користь? Нѣ. Кожде правительство мусѣть числитися съ бѣльшествомъ краевой делегаціи и не може ити на перекѡръ волѣ той бѣльшости. Мы-жъ предѣ за централистичныхъ министерствъ стояли такъ само, якъ сегодня за министерства автономистичного, и такъ само певно стояли бы мы, коли бы вновь централистамъ удалося ѡбратити навады въ свои руки керму правления.

Коли пос. Кулачковскій *per longum et latum* выказувавъ кривды Русинѡвъ ѡтъ Поляковъ въ справѣ право-политичныхъ и церковныхъ, то члены сполученой лѣвицѣ были

„браво“ и вступились кѡлька разѡвъ за бесѣдникомъ, коли презеся дрѣ Смольска закидавъ ему, що говорити не до рѣчи, — але чи тая оказуванна жичливѡсть централистѡвъ була щира? Нѣ, нѣколи. Централистамъ ишло тутъ лишь о демонстрацію противъ своихъ теперѣшныхъ противникѡвъ, Поляковъ. Бо и справдѣ, що „либеральнымъ“ централистамъ, жидамъ та всякимъ биржевымъ спекулянтамъ, на тѡмъ може валежати, чи существовать повъ копы або цѣла копа папескихъ булъ та декретѡвъ польскихихъ королѣвъ, гварантуючихъ ненарушимѡсть нашего обраду? Имъ валежитъ на тѡмъ такъ само, якъ тирольскимъ клерикаламъ, консерватистамъ, або и Чехамъ въ правицѣ. Впрѡчѣмъ се дуже выразно зазначила централистична „Deutsche Ztg.“, коли говорячи о сегорѡчныхъ выступленяхъ русскихъ послѡвъ съ жалобами противъ правительства и Поляковъ, сказала по ширѡсти: „Мы (централисты) беремъ союзника, где его лишь найдемъ“.

Якъ жежъ собѣ правительство ваяло до сердца справедливѣ жалобы на кривды руского народу, выголошенѣ устима его представителя? Гр. Таффе уважавъ своимъ обовязкомъ ѡтповѣсти лишь на тѣ закиды п. Кулачковскаго, котрѣ ѡносились до его теки министерства справъ внутрѣшнихъ. Зъ его першихъ заразы слѡвъ ѡтповѣди було видко, що ѡнъ не дуже вважавъ собѣ до сердца жалобы п. Кулачковскаго. Гр. Таффе въ своихъ парламентарныхъ бесѣдахъ любить послужитися легкою иронією. Таку иронію показавъ ѡнъ нѣбы мимоходомъ и въ схарактеризованю бесѣды п. Кулачковскаго. „Herr Redner hat zwar einen sehr langen Vortrag gehalten...“ — — Може бути, що довгий выкладъ о многихъ папескихъ буляхъ збудивъ президента министрѡвъ, але на всякій случай не годилося п. министрѡви иронично ѡтыватися на бесѣду того посла, котрый заразы въ першихъ своихъ словахъ заявивъ, що „промоває и буде голосувати за позицією на министерство справъ внутрѣшнихъ.“ Намъ здаєся, що гр. Таффе посмѣвъ такъ собѣ поступити только длятого, що съ закидами въ бесѣдѣ п. Кулачковскаго мѡгъ дуже легко и зручно упоратися. Спосѡбъ показавъ ему вже и пос. Мадейскій. Закиды п. Кулачковскаго были загальны, не попертѣ фактами. Мы не знаємъ, длячого п. Кулачковскій не узнавъ потрѣбнымъ и гѡднымъ своего труда загальны свои закиды вѣльштрувати фактами, а рѡжнородныхъ фа-

ктѡвъ нарушующихъ права Русинѡвъ найшобы быль ѡтъ хочбы за послѣдний рѡкъ дуже богато. Факты въ его бесѣдѣ булы бы ось на що потрѣбны. Певна рѣчь, що Поляки и правительство дуже добре знаютъ, що все, що п. Кулачковскій говоритъ, есть правдою. Але можна було бути на тов приговоранымъ, що ктось азъ стороны польскихихъ послѡвъ, якъ взычайна, схоче заперечити правду поднесеныхъ закидовъ, — а заперечити найлекше тогды, якъ противникъ не подає конкретнаго факту. П. Мадейскому дуже легко прийшло заперечити тѣ „mit grosser Kühnheit ausgesprochene, aber ganz allgemeine, unbewiesene und unbegründete Behauptungen und vage Verdächtigungen“. И въ интересѣ гр. Таффе лежало не сказати нѣчого иншого, якъ: „Ich bitte um bestimmte Thatsachen, meine Herren!“

Нема злого, що бы на добре не вышло. ітповѣдъ дана на бесѣду п. Кулачковскаго въ стороны польской делегаціи и правительства — буде наукою для нашихъ послѡвъ на будуще. Коли вже иде о факты, о конкретный случаѣ, то нашѣ послы могутъ сыпати ними якъ пѣскомъ каждому противнику въ очи. А наша справа на тѡмъ дуже богато выиграє. Бесѣда посла зробить далеко бѡльшій эффектъ и розголосъ, впровадитъ въ заклопотанье противника и, если не реально, то бѡдай принципіально ѡтнесе побѣду.

Бесѣдникъ парламентарный повиненъ бути тымъ зручнымъ и проворнымъ шахматомъ, що то вже напередъ бере на увагу, який выхѡдъ, який скокъ може зробити противникъ и для того стараєся влѣзти ему въ дорогу. П. Кулачковскій, коли говоритъ о ѡтданю Добромила Гауитамъ, мѡгъ быль предвидѣти, что ктось азъ стороны Поляковъ и правительства скаже: „Тажъ то самъ провинциальны Василіанъ, Сарницкій о тов усильно благовѣ!“ — повиненъ быль ѡтже тутъ зашахувати противника, ваяти вже Сарницкаго и его незаконный поступокъ въ рахунокъ и на тѡмъ оперти свое ѡжалованье. Тымчасомъ п. Кулачковскій того не достерѣгъ и поминувъ, а п. Мадейскій заразы выхваѣ съ тымъ, що Сарницкій просивъ за Гауитами. Коли бы Мадейскому не була полишена тая дуже выгѡдна фѡртчка, то и п. сов. Ковальскій не булы бы мусѣвъ потому толкувати цѣлой справы, — що вже очевидно не могло бути для него рѣчею такъ легкою, коли навѣтъ — вправдѣ услов-

но — згодився на реформу Василіанъ черезъ Бенедиктинѡвъ, — безъ котрыхъ такожъ, по нашѡй думцѣ, реформа Василіанъ дала быся перевести.

На закиды п. Кулачковскаго въ справѣ монастыря добромильскаго и агитаціи противъ календаря булы бы мин. вѣроисповѣданъ бар. Конрадъ, здаєся, и не трудився съ ѡтповѣдею, коли бы въ послѣдний хвили п. Кулачковскій не булы еще разъ и то вже впрѡстъ до него не звернувся съ запытаньями въ тыхъ дѣлахъ. И доперва тогды ледви не ледви вытягнулося въ п. министра кѡлька слѡвъ. Що до добромильскаго монастыря ѡтповѣвъ бар. Конрадъ, що самъ Сарницкій благовѣ о Гауитѡвъ, бо для гимназии бучацкой не було анѣ одного вѡдѡного Василіанца. ітъ яка ѡтповѣдъ! На тѣ закиды, що Сарницкій поступивъ собѣ „незаконно“, що ѡтданьемъ монастыря Гауитамъ „нарушено грамоты фундаціи“, — анѣ слова, але за то п. министръ навѣвъ лихий станъ бучацкой гимназии. Правду скавати, дуже нещаслива оборона! Гимназия бучацка колись свѣтила яко перша въ Галичинѣ, — але то було еще передъ сотвореньемъ рады шкѡльной и передъ Сарницкимъ... Бѣде цѣкавейша ѡтповѣдъ п. мин. Конрадъ що до агитаціи противъ календаря. — „Нѣякимъ о тѡмъ урядовой вѣдомости не маю!“ — ѡтповѣвъ бар. Конрадъ. Дуже дивно ѡтповѣдъ П. Кулачковскій и сов. Ковальскій жалувались на „небезпечный для публичного спокою“ агитаціи календарскій еще 5 марта, а п. министръ ѡтповѣдаючи 7 марта, за два дни, въ часѣ телеграфѡвъ, еще не мѡгъ доведѣтися ѡтъ галицкаго намѣстництва, чи правда то, що въ краю коронномъ Галичинѣ ведется якѣсь агитаціи „небезпечный для публичного спокою“, якъ казали два русскѣ послы. Намѣстництво мусѣть чей о тѡмъ знати, и знає ажъ надто добре...

Набент sua fata — бесѣды русскихъ послѡвъ въ радѣ державной. Кромѣ напечатанныхъ двѡхъ першихъ бесѣдъ подамо и дальшѣ бесѣды всехъ трехъ нашихъ послѡвъ, въ рѡжныхъ нашихъ справахъ. Въ загалѣ треба скавати, что все три нашѣ послы, на скѡлько каждого силъ стало, сповнили при дебатѣ бюджетовой свою задачу. Не ихъ, але нещасливыхъ ѡтнѡшенъ въ радѣ державной вина, що ихъ бесѣды и домаганя проходятъ бесѣдно... Мы поднесли и гдѣякі слабі стороны выступления нашего посольства, именно бесѣды п.

Зъ вечера въ память Шевченка.

II.

Привѣтны телеграммы и письма насѣвшѣй подчасѣ вечера.

I. Телеграммы.

Бережань. Слава Вамъ, святкуючимъ память незабутаго кобара Украины. — Бережанскій Русины.

Бережань. Братамъ Львовлянамъ, почитаючимъ память Тараса, щирый привѣтъ ѡтъ — Русинѡвъ Бережанскихъ.

Бережань. Молодѣжь Бережанска поминавъ съ Вами великаго генія народнаго.

Бяла. Хотѣи на чужинѣ, то духомъ вѡльно намъ бути съ Вами при вынѣшнѡмъ народнѡмъ правнику. — Руска колонія въ Бялѡй. Заячѡвскій, ібрацкій.

Вѣденъ. Щиримъ, не лукавымъ слѡвомъ почитаємъ память незабутаго кобара! Нехай любовь его до найменшого брата загрѣе спѣлный силы до неутомимой працѣ на рѡднѡмъ поли. — Русскѣ питомцѣ.

Вѣденъ. Обходячимъ память Тараса, борца за нашъ народъ, сердечный привѣтъ! — Товариство „Сѣчь“.

Галичъ. Двадцять два лѣтъ, якъ занѣмѣла Твѣя золотострунна кобза, бессмертный Тарасе! Але чарѡвня ва нута не замѡкла; всенить она незатѣною силою въ нашѡй груди и звѣститъ буде чимъ разъ ширшою луною въ далекой поколѣвня. — Кость Бобикевичъ въ Вихторѡвъ.

Городенка. Духомъ святкують память мученика волѣ руского народа — Городенскій Русины.

Городенка. Честь Вамъ, що не забувате поминати великаго нашего Батька! — Романъ и Анна Литвиновичъ въ Серафинцахъ.

Городокъ. Память Тараса вѣмъ намъ дорога! Мы душею съ Вами. — Евгений, Гальшка, Всеволодъ Гуваръ; Богданъ и Ольга Бѣлевичъ; Скоробогатый.

Гусятинъ. Спаси-ідѣгъ, Родимцѣ, що не забувате про нашего великаго батька-Тараса! — Дрѣ Савчакъ; І. Гудимъ.

Дрогобычъ. Честь Родимцамъ! Память вѣщого Тараса въ грудехъ молодечихъ въ вѣкъ не загине! — Молодѣжь гимназіяльна.

Збаражъ. Поклонникамъ бессмертнаго Тараса честь и слава! — Збаражскій Русины.

Збаражъ. Честь Вамъ, почитаючимъ память героя просвѣты и свободы народнои! — Руске товариство „Надѣя“ въ Збаражи.

Золочѣвъ. Тюрма, Сибѣрь анѣ могила, Любви въ нѣмъ не вогасила, И намъ ю завѣщавъ Тарасъ. Тожъ заповѣтъ сей поминѣмо, Себе и народъ полюбѣмо, — Для щастя Руси крайный часъ! Честь памяти его! Духомъ съ Вами! — Золочѣвска филія „Просвѣты“.

Золочѣвъ. Щирый привѣтъ святкуючимъ память Тараса! — Гимназіясты Золочѣвскій.

Калушъ. Тѣломъ далеко — душею съ Вами обходимо велику памятку! — Выдѣлъ калуской читальни: Теницкій, Коворѣвъ, Рожанскій, Бѣланъ, Боднарчукъ.

Коломыя. И въ нашихъ молодыхъ грудяхъ ворѣ любовь до своего! И мы хочъ въ глубинѣ сердца нашихъ поминавѡ Тараса! — Молодѣжь коломыйска.

Кѡломья. Родимцѣ! Позвольте, що и мы ѡбъединѣи завѣтомъ правды и любви нашего незабутаго генія, апостола Тараса, обходимъ нынѣ вразъ съ Вами хочъ духомъ народну памятку роковинъ смерти его. — Филія „Просвѣты“. — Читальня. — Товариство литературно-драматичне.

Крѡковъ. Съ Вами разомъ кличемо „Честь Тарасови!“ Его любовь неньки, Руси-Украины, нехай буде примѣромъ и прапоромъ, подѣ котрымъ маємо працювати все згѡдно и спѣльно на звѣличанье нашей семѣи! — Русины крѡковскі.

Куты. Мы разомъ съ Вами святкуємо народне свято великаго генія. — Кутскі Русины.

Перемышль. Духомъ торжествуемъ съ Вами велике свято народне бессмертнаго кобара! Спи нашъ батьку, Тарасе, на рускѡмъ Парнасѣ спѡкойно, — мы вѣрны Твому завѣщаню! — Богословы перемыскаго сѣменища.

Пѡдгайцѣ. Працюймо щиро и соединеными силами для добра нашей Руси-Украины, а сповняте слова нашего незабутаго Тараса: „и въ наше ѡконецъ — засвѣтитъ ще сонце“. — Русины въ Вишнѣвчика.

Решѡвъ. Не могучи участвовати въ нынѣшнѡмъ торжествѣ, духомъ присоединяємъ къ почитаню памяти великаго генія-пѡета! — Русины Рѣшѡвскі.

Рѡвѡдѣль. Cześć mogile wolnodumcy Targasa! Duch jego pieśni niech ożywia i posila Was cierpieć za idee. To jego mogily okrasa. Zgody, Bracia, przyjdzie odrodzenia czas! — Füller.

Рудки. Память кобара — народнолюбди святкує каждый Русинъ. Лучимъ съ Вами въ народнѡмъ святѣ. — Русины въ Рудокъ.

Садагора. Угорскі Русины вѣтъ май-

же вѣчнымъ сномъ. Буковинскі Русины съ малыми вынѣтками такожъ. Межи галицкими Русинами слѣдно бѡльше жита, — но все еще велика часть маячить въ сонливости безъ самосвѣдомости. Межи майже 15 милионами украинскихъ Русинѡвъ не слѣдно майже жаднаго жита. Стоймо сегодня такъ, якъ коли бы не мали такого потужнаго генія, якимъ булы Тарасъ Шевченко. Очевидно, мы гинемо, — насъ всюда на всехъ нашихъ исконо-русскихъ земляхъ вынародовляють... А чому? Бо нема любви и науки межи нами. Заслыаю прото при святкованю памяти Тараса мѡѡ окликъ: „Читаймо пыльно Шевченка все, и великѣи и малѣ, не ѡткѣдаймо сего нашего народнаго пророка, якъ то на нещастье лучаєся мѣжь нами, — порозумѣймо его, а тогды полюбимо щиро нашъ народъ тымъ горячимъ сердцемъ, якимъ Тарасъ его любивъ, тогды научимся и порозумѣймо нашу историчну минувшѡсть тымъ духомъ, якъ Тарасъ ви понимавъ, — тогды здвигнемся до народнаго дѣла такъ, що будемъ мати гарады въ своихъ хатѣ, а честь и славу у свѣта. Тымъ звѣличаємо найлѣпше память Тараса и душа его буде тогды щаслива межи нами витати. — Щирый поклонникъ Тараса въ Буковинѣ.

Самѡбрѣ. Слава Тобѣ, учителю великѣи, за добру науку! Би слушаючи, можемо нынѣ казати, „въ своихъ хатѣ своя правда, и сила, и воля“. — „Руска Бѣсѣда“ въ Самборѣ.

Самѡбрѣ. Тяжкі часы, Батьку, настали! Чорнѣ хмары повисели надъ нашей головою. Не варажъ прояснитися. Свѣты жъ намъ, великѣи пророче, яеною зѡркою въ тѡй темрявѣ, бо цно за Твоимъ свѣтломъ идучи, не аблудимо и певно дойдемъ до берега свѣтла, правды и волѣ. — Самѡбрѣяне.

Кулачковского, котра, яко перша и найобширнѣйша, немовь заинагуровала цѣлый рядъ повнѣйшихъ домаганъ Русинѣвъ при спеціальнѣй дебать. А поднесли мы тѣ слабѣ стороны не ддятого, щобы понижити внутрѣшну вартѣсть бесѣды нашего посла, — мы жь предѣвѣ дже добре бачимо и знаемо, що въ бесѣдѣ п. Кулачковского все свята правда, — мы тѣлько хотѣли звернути увагу нашихъ читателѣвъ и нашего посольства на той фактъ, якъ то хитро, вручно умѣють нашѣ противники выкористати кожду, хочбы найменшу похибку навѣтъ въ внѣшнѣй сторонѣ бесѣды руского посла... Обмѣняюмь щиро думками и помагаймо собѣ вваимно, — а тогды всѣхъ насъ работа буде лекша и успѣхи нашѣ певнѣйшѣ!

Справозданье посольске
Александра гр. Круковецкого,
посла до сойму з меншихъ постыостей повѣта перемысского.
(Конецъ.)

На тѣмъ властвѣ кончатся справозданье гр. Круковецкого въ дѣяльности сойму и его, а що опсеся слѣду, то ѣтносится до предстоичихъ выборовъ. Гр. Круковецкѣй, якъ каже, пересвѣдчився, що „селяне не повиннѣ выбирати анѣ нотарѣвъ, анѣ адвокатѣвъ, анѣ старостѣвъ, анѣ урядникѣвъ, яко зависимыхъ; священникѣвъ повиннѣ выбирати лишь такихъ, котрѣбы не лишь бороили селянъ матеріально, але и не шарили межинародныхъ сварѣвъ, черезъ котрѣ спивалобисъ переведенье найпогрѣбнѣйшихъ справъ краевыхъ.“ — „Выбирайте, селяне, наибѣльше з посередѣ себе. Выбирайте селянъ! Въ рѣдкихъ случаяхъ выбирайте бѣльшихъ властителѣвъ, але лишь такихъ, о котрыхъ вы певно увѣренѣ, що будутъ боронити вашоу справу, не оглядаючисъ на „великихъ панѣвъ“ и представителѣвъ иншихъ класъ, котрѣ вашихъ потребѣ не роумѣють. Селяне, хочъ самѣ не богато зработѣ безъ колькохъ бодай проводникѣвъ з интеллигенціи, то бодай мають стѣлько „хлопского розуму“, що не будутъ голосувати за побѣльшенемъ податковъ и додатковъ, не будутъ нѣколи голосувати за выдатками, що не приносятъ користи ддя краю. Ддя того, братя, раджу вамъ не дайтеса повести „погробовцевѣ“ бубшого сойму, с. в. польскому комитетови центральному; не выбирайте людей, котрыхъ ѣтъ вамъ покаже, а котрыхъ имена вже згадуются въ дневникахъ, — бо то булобы вашимъ нещастемъ. Не дайте перекопатися и поводуватися анѣ ѣдѣньемъ, анѣ напиткомъ, анѣ обѣщанымъ грошемъ, бо памятайте, що ухваленѣй додатки до податковъ вытѣгнутъ тымъ, що возьмутъ якѣ дары, не лишь то, що возьмутъ, але съ лихварскимъ процентомъ, — а вы цѣлу сельску люднѣсть, котра васъ на выборѣвъ выбере, зѣпхнете въ нужду.“

„Завяжте свои селянскѣй, господарскѣй комитеты, заклячте тыхъ панѣвъ, що Вамъ добре жичать и урадѣте межѣ собою, кого выбрати, щобы Васъ боронивъ и тѣлько такихъ выбирайте, що не будутъ ухваляти копытковыхъ и иншихъ додатковъ. Памятайте, що тѣмъ, що платятъ выборы, мають въ тѣмъ своѣй

власный интересъ и що посольство добре сповнене и въ вашѣмъ интересѣ, то тяжкѣй обвязокъ, а не гоноръ, и що треба добре упрѣти, щобы щось позиточного ддя выборѣвъ зработити.“

Ту наводитъ гр. Круковецкѣй яко примѣръ ошадну 3-лѣтню господарку партіи „Łączności i Zgody“ въ радѣ мѣста Львова и упадокъ тои партіи при сегорѣчныхъ новыхъ выборахъ черезъ то, що противна сторона подкупувала и гостила ковбасами та горѣвкою выборѣвъ.

„Майтесь отже и вы на осторожѣ, щобы не запанувала въ соймѣ тая компанія, що то видити ратунокъ ддя краю въ ватыганю довѣтъ на край, въ множествѣ шлябантѣвъ або мытъ та въ новыхъ додаткахъ до податковъ. Памятайте, що и ддя васъ не будутъ гдекотрѣ жалувати грошей, горѣвки та ковбасъ, но не забувайте, що то тѣлько мантѣ та приваблиенье, за котре схотятъ васъ якъ воборѣвъ зловити и въ пѣрѣ обскубати. Памятайте, що кто собѣ самъ помагае, ратуеся, тому и Богъ благословитъ. Якихъ выберете послѣвъ, такий будете мати порядокъ и ладъ въ краю и въ громадахъ. — Соймъ послѣдний не много доброго зработивъ подѣ проводиретвомъ нашего посольства въ Вѣднѣ, а за тое далеко бѣльше ухваливъ копытковыхъ, додатковъ до податку, и мытъ дороговыхъ. Коли ровважимо, що передѣ остатнымъ 6 лѣтьемъ одинъ крейцаръ ѣтъ податку чинивъ 66.000 ар., а въ остатнѣй сесіи одинъ крейцаръ додатку выносилъ вже ажъ 104.000 ар., то легко можна видѣти, якъ величезно подросли податки, а соймъ зновъ не вважачи на то, побѣльшавъ додатки до податковъ, и еслибы они були рахованѣ якъ на початку, (що одинъ крейцаръ выносилъ 66.000 ар., а тогды бувъ додатокъ краевый 34 кр.), то теперь додатки краевѣ выносилибы вравъ съ 2 крейцарями на индемнизацію 49 1/2 кр. ѣтъ ренского, а если то въ бюджетѣ такъ не представлялся, то походитъ зѣ ѣтти, що бѣльшѣ суть сталѣ податки, отже нѣбыто на око здаются бути меншѣй додатки. Окромъ того соймъ прѣимивъ на край пожички, котрѣ съ 9 миліонами индемнизаційного тягару выносятся бѣльше якъ 13 1/2 миліонѣвъ. Если селяне не опамятаются и не прибуде ихъ бѣльше до сойму, то можна бути певнымъ, що значно причинятъ доплачувати додатки и прибуде много миліонѣвъ довгу, много новыхъ копытковыхъ и мытъ.“

„Мушу вамъ додати, що не знаходячи въ жаднѣмъ клѣбѣ правдивоу и учтивоу волѣ, я до жадного не прилучався. Въ соймѣ называли мене „дикимъ“. Признаю, що приглянувшия интеллигенціи и нѣбыто свѣтлымъ посламъ, дже менѣ той титулъ припавъ до смаку; я величався тымъ прѣзвищемъ, и чувъ, що рѣжнися ѣтъ иншихъ, если нѣчимъ иншимъ, то бодай тымъ, що якось напередѣ прочуваю зле, котре всѣмъ може шкодити. Соймъ мене зовѣмъ розчарувавъ; уважаю его за забавку, о горе, дже дорогу, и еслибы его складъ не ѣтнѣнися, то прошу Бога, щобы мене не выбрано. Комитету центрального не узнаю, и повѣдаю, що въ кождѣмъ повѣтѣ повиненъ завяватися комитетъ мѣсцевѣй и дѣлати не ддя ласки чѣби або гнѣву, або чѣго уклоню, не за

нѣшному празнику, лучшимъ сердцемъ та душею съ Вами — Хирѣвскѣй Русины.

Чернѣвцѣ. Почитателямъ великого генія, борца за волю и правду шле дружнѣй привѣтъ — „Союзъ“.

Яворѣвъ. Святкуючимъ память мученика-кобзаря засылаемъ щире „Спаси-Бѣгъ“! Голосячи завѣтъ безсмертного Тараса — голосяте будучность Руси-Украины. — Члены читальнѣ въ Яворѣвъ.

II. Письма.

Жовтанцѣ. Честь и слава Вамъ, що поминаете Того, котрый першѣй загрѣвъ насъ до дѣла просвѣты народа. Слава Твоя, батьку кобзарю, не вмре, не поляже, внукамъ розкажутъ про неѣ Твоѣ дѣти. Тихою любовію поминаемъ и мы въ нашихъ сердцахъ незабутаго генія Руси! — Въ имени тутешной школы и интеллигенціи Карлъ Поповичъ.

Львѣвъ. Памяти великомученика Руси-Украины, апостола правды, братнѣй любви и науки, нашего Батька-воскресителя — во вѣки честь и слава! Свѣти, не угасай намъ наша проводна зоре, скрѣвъ певну мраку на непевнѣмъ, бурливѣмъ мори нашего житя, — чей за Твоимъ яснымъ слѣдомъ дѣбѣмься, доплывемо до зеленой пристани, до веселоу крайны народного гараду та долѣ! — Питомцѣ руской дух. семинари.

Серафинцѣ. И мы съ Вами на великомъ а жалѣбнѣмъ святѣ. Честь Вамъ, що поминаете Бѣго що року — нашего Батька, нашо-

го, що вже въ роду есть ся посломъ, але выбирати людей независимыхъ, адѣбныхъ, щобы здужали адати собѣ справу въ потребѣ краевыхъ и робили такъ, щобы тѣ потребности заспокоити. Въ кругахъ менѣ знакомыхъ я голосивъ, що послы повиннѣ закупити велике богослуженье въ руской и польской катедрѣ и просити нашихъ обохъ епископѣвъ (руского и польского), котрѣ такожь въ соймѣ засѣдають, — щобы горячо Бога благали, щобы жаденъ въ насъ до сойму нового не вернувъ, бо мы доказали, що нѣчого позиточного ддя краю зработити не здужали“.

Подѣ конецъ своего справозданья гр. Круковецкѣй вызывае селянъ, щобы не выбирали тыхъ, що сѣють ненависть межѣ Русинами и Поляками (с. в. всякого рода польскихъ шовинистѣвъ, бо то они сѣють ненависть напастями и кривдженемъ Русинѣвъ — *Ред.*), и кончить такъ: „Я, если мене выберете, прѣиму выборѣ и буду васъ боронити такъ, якъ до теперь; я сталый въ моихъ пересвѣдченяхъ и намѣреняхъ, и нѣчо мя не зведе зѣ дороги, котроу я поступати постановивъ. Если вамъ здавѣся, що лѣпше боронити васъ буде ктось зѣ межѣ васъ, то выбирайте его, а я съ охотоу буду служити ему радоу и дѣломъ. Але не продавайте вашихъ голосѣвъ за Юдинѣ ерѣбникѣ, бо тяжкою дочекалибисѣтеся кары. Выказавши вамъ поучена обывательскихъ обовязѣвъ додоу, що страва або грѣшь одержаный за выборы, упавбы тяжкимъ камнемъ на совѣсть вашу и гѣрко одпокутувалибисѣте за свое лакомство не тѣлько вы самѣ, але и дѣти, внуки и правнуки вашѣ.“

На тѣмъ кончатся справозданье гр. Круковецкого. Свои уваги до него мы подамо опсебя.

Бесѣда посла Ковальского,

выголошена на застѣданю рады державной ддя 5 л. марта 1883 яко ѣтповѣтъ пос. Мадейскому.

Высока Палато! На поднесенѣй пос. Мадейскимъ замѣты мушу въ колькохъ словахъ ѣтповѣсти. Мѣй передѣсѣдникъ поднѣсь въ справѣ монастыря добромильского, зѣстаючого теперь подѣ зарядомъ Гауитѣвъ, котрѣ тамже и новіціятомъ управляютъ, той замѣтъ, що ѣтдана сего монастыря въ руки Гауитѣвъ зажадавъ самъ провинціалъ Василіанъ, а архіепископъ львѣвскѣй, митрополитъ одобрилъ прѣдпринятѣ мѣры.

Не маю передѣ собою дотычныхъ актѣвъ, однакъ, о скѣлько доси вже справа тая публично була трактована, знаю добре, що епископъ перемыскѣй, въ котрого дѣцезіи монастырь сей лежить, поднѣсь рѣшучѣй протестъ противъ ѣтданоу монастыря сего въ руки Гауитѣвъ. Але не самъ тѣлько епископъ перемыскѣй запротестувавъ противъ сего, также и поодинокѣй монастырѣ Василіанъ въ Галичинѣ внесли свои протесты, а и нынѣ залгае еще въ министерствѣ справъ внутрѣшнихъ пять такихъ незалагодженыхъ рекурсѣвъ. Въ такомъ случаю самъ одинъ тѣлько провинціалъ Васил. зажадавъ прѣдпринятѣ подобныя мѣры. Про личнѣсть тую не хочу, мои панове, широко ровводитисѣ. Запримѣчу лишь, що сей панъ бувъ давнѣйше римскоу католицкого обряду, а перейшовъ на греческѣй лишь, здавѣся, ддятого, щобы тымъ лѣкше мѣгъ Русинѣвъ латинизувати а ѣттакъ и польонизувати. Уже на особѣ сего провинціала мавъ наглядный доказъ, до чѣго доводитъ непрошена чужа опѣ-

ка, тымъ бѣльше отже мусимо протестувати супротивъ вѣчно ворожимъ намъ Гауитамъ. Коли провинціалъ уважавъ потребнѣмъ прѣдпринятѣ якѣ мѣры, маючѣ на цѣли реформу василіанского чину, то, о скѣлько слабѣ мой вѣдомости въ исторіи церковной даютъ менѣ компетенцію о тѣмъ судити, булобы далѣе тутѣ ѣтповѣднѣйшимъ, ужити до сего многоповажаний чинъ Бенедиктинѣвъ, котрыхъ устрѣй найближшѣй устроуви Василіанъ. Сей чинъ мѣгбы бѣльше достарчити силъ и успѣшнѣйше перевести дотычну реформу, а въ кождый способъ було се дже неѣтповѣднѣмъ ужити до того Гауитѣвъ, котрѣ у насъ нѣколи не можутъ мати довѣрѣя и котрымъ мы не хочемо и не можемо нѣчого завдячувати. — Може бути, що ддя панѣвъ зѣ правилѣ будѣ се рѣвнодушною рѣчею, що Гауиты власнѣ были причиноу упадку Польщѣ, мы однакъ хочемо матисѣ передѣ ними на бачности, и не можемо допустити, щобы они сталися причиноу и нашоу заглады. (Браво! зѣ лѣвѣцѣ).

Пытаеся однакъ, чи провинціалъ Василіанъ бувъ въ правѣ жадати, щобы переведенье реформы було повѣрене Гауитамъ. Пытанію сему мушу рѣшучо заперечити. Устрѣй Василіанского чину у насъ въ Галичинѣ есть того рода, що на кождѣй чотыри роки выбирае чотырехъ консультѣрѣвъ ддя провинціала, безъ котрыхъ згоды не може ѣтъ прѣдпринятѣ нѣчого, що потягалобы за собою змѣну въ устроу чина. Тымчасомъ чинъ провинціалъ порозумѣвъ по за плечима тыхъ консультѣрѣвъ съ Гауитами и выкликае тымъ велике обуренье середѣ самого чина Василіанъ, котрый надто богато почувавъ въ собѣ силы, щобы мѣгъ добровѣльно адатисѣ на чужѣй проводѣ. Отже пѣсля устава чина мусѣбы провинціалъ вже хочъ выслухати мнѣнія своихъ консультѣрѣвъ, а поваякъ ѣтъ се зработѣ валишивъ, то поступокъ его представлялся крайно одностороннымъ и не обовязуе другихъ членѣвъ чина. На тѣмъ кончу мою рѣчь прѣсей фактъ, лишаючи ѣтвѣчальность тымъ, котрѣ се спроводили и до сего причинились.

Мѣй передѣсѣдникъ забиравъ однакъ голосъ и въ справѣ бѣльше-класовыхъ школъ народныхъ въ Галичинѣ и выказавъ при тѣмъ, що межѣ школоу приватною а громадскоу существоуе рѣжниця. Я не могу не признати сему певной раціи, однакъ авертаю увагу бесѣдника, що тутъ ходило о зовѣмъ що иншого. Тутъ ходило о рѣшенье трибуналу державного, котре треба було ввести въ житѣ. Коли мы оттакъ дже велику вагу кладемо на то, що вже ѣтъ чотырехъ лѣтъ ваваше рѣшенье трибуналу державного еще доси не переведене, дѣвѣся се ддя того, що тымъ рѣшенемъ признано, що основнѣй законы державнѣй була ступротивъ насъ нарушенѣй черезъ опѣръ протавы заведеноу бѣльше-класовой руской школы въ Львовѣ. Мы маємо ддятого справедливоу причину тоу тѣмъ подносити. П. передѣсѣдникъ дѣткнувъ далѣше нашоу репрезентацию повѣтовой и сказавъ, що рѣчи не такъ але стоятъ, якъ тутъ представлювано, поваякъ въ численыхъ повѣтахъ засѣдають Русины въ радѣ повѣтovýchъ. Такъ, се правда, не можна скаати, щобы Русины въ радѣхъ повѣтovýchъ зовѣмъ не были. Але друга зновъ рѣчь, коли мы подносимо, що наша репрезентациа повѣтовой есть ѣтповѣдноу, пропорціональноу, божь мы каземъ ѣтповѣдности не буде се, що гденѣтъ колькохъ Русинѣвъ въ радѣ повѣтовой засѣдае, а доказомъ буде провѣренье способу, вѣйкѣй выборы ѣтбувались и ѣтбуваются. Мы ли тутъ вже давнѣйше случайность подносити тую справу, повторювати еѣ на ново уважнѣйшимъ. Що однакъ рада повѣтова въ Турѣцѣ еще ѣтъ р. 1874 не уконституовалася, тѣмъ можете дѣбнатисѣ, панове, въ петичнѣй внесеной на мои руки 26 лютого 1883. П. передѣсѣдникъ згадавъ также и про календаръ. Мои панове, наколибы выкликаны въ тѣмъ вглядѣ рухъ бувъ споводуваный потребоу Русинѣвъ, колибы дѣвъ бувъ выразомъ ихъ переконаня, то я не мѣгбы супротивъ него нѣвъзавпримѣтити, бо есть богато рѣчей въ свѣтъ, котрѣ змѣняются и уступаютъ новымъ дѣшимъ порядкамъ; наколи однакъ рухъ сей выкликано стучно и пова плечима Русинѣвъ поваякъ лишь колькохъ есть агитаторѣвъ, котрѣ въ власнѣмъ интересѣ его выкликають, поддѣржують, то мы не можемо прихильно се глядѣти, тымъ бѣльше, що выплывають тутъ зновъ авторитеты, котрыхъ мы уважавати не можемо. При агитациахъ такъ говоритсѣ, що се есть бакавемъ трону и короны. На що здалосѣ таке обдурованье нашего народа? Впрѣчѣмъ не иде тутъ о календаръ политичный, а тѣлько о церковный, а прѣдпринанѣй въ Австрѣи свобѣдѣ кождоу церквѣ чинѣй можна за ало вѣдати кому, если дѣ свята своѣй церкви обходити? Вдѣрившѣя тую справу не дасться нѣякъ погодити съ XV основныхъ правъ обывателѣвъ Австрѣи. Мы жь нѣколи не накидали Полякамъ нашѣ календаря, а коли они доконче хотятъ маю однакъ съ нами календаръ, то най и на звернуть увагу, що тамъ, где Русины жили, въ переважнѣй масѣ прѣйшлобисѣ якъ до Русинѣвъ застоувати, якъ и на ѣтворотѣ, мусѣлибы Русины гдекуды въ тѣмъ вглядѣ съ Поляками держати. Въ тѣмъ отже вглядѣ лежалобы поступати съ бѣльшоу роввагомъ не все ѣтъ разу посувати до крайности.

Выступаючи противъ тыхъ надущихъ мы маємо на цѣли запобѣгати за часу агитациамъ. Нашѣ политичнѣй прѣставлѣ-

Хирѣвъ. Не могучи присутствовати ны-

ки намъряють зміну календаря ужити яко средство польонизаційне, а въ такому случаю навѣть колибъ мы не мали особно календаря а були переконані о томъ, що календарь церковный охоронитъ насъ отъ польонизації, то мусѣлибъ мы постаратися о него. Полишитъ отже насъ, панове, при нашихъ хибяхъ, нашихъ недостаткахъ, и не накидайте намъ своихъ поправокъ, бо мы ихъ не приймемо и азъ тогды, коли самі побачимо, що те або друге намъ шкідливе, самі подумаемо надъ тымъ и заведемо самі у себе ладъ. Застерѣгаємося однакъ супротивъ инвазіи чужихъ господарствъ, а лишимось при своихъ поглядахъ тымъ радѣйше, що, якъ бачимо, панамъ особливо то не подобаєся, що насъ отъ нихъ рѣзнять. Панове тільки заострюють супротивности; не мы отже винні тому заостреню. Не хай панове бѣльше глядять на себе самихъ и кожного оставлять при своїхъ пересвѣдченю. Мы певно не такі, чтобы хотѣли намъ въ чѣмъ небудь перешкадати. Отже мусѣвъ и скавати для вынесеня sprawy. (Браво! въ лѣвицѣ.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Рада державна.) При закѣчено дебаты надъ позицію бюджету „школы середнѣ“ правци, выкористуючи свою бѣльшость парламентарну, ужила супротивъ лѣвицѣ маневру дуже неогнѣ вѣдного. Имено передъ приступленемъ до выбора бесѣдниківъ генеральныхъ записалося стѣлько членѣвъ правци до голоса „противъ“, що лѣвница не могла выбрати зъ помощи себе генеральныхъ бесѣдника противъ дотычного титулу. Въ наследствѣ сего повстало въ сали велике замѣшанье, зъ стороны лѣвицѣ подъялося оклики: „се нечестно, нельоляно, намъ хотять силою замкнути уста“, и бесѣдники лѣвицѣ середъ ироничныхъ увагъ зрѣкались одинъ по другѣмъ голосу. Генеральнымъ бесѣдникомъ противъ сего титулу бюджету зѣбавъ дѣйстно выбранный членъ правци Тонкля, а выборъ сей приняла лѣвница съ галасомъ и ироничнымъ смѣхомъ.

Тожъ заразъ на слѣдующѣмъ засѣданю зъ дня 9 марта с. р. пос. Штурмъ давъ повный выразъ сему зовѣстѣмъ оправдываемо обурено своєю партіи, заявляючи въ имени лѣвицѣ, що черезъ поступованье того рода меншѣмъ парламентарна уважаєся увѣльненою отъ всякихъ обовязковъ колежанства, на котре въ жаднѣмъ парламентѣ навѣтъ наибѣльше ворожй партіи не забываютъ, а заразомъ намѣряе уживати на будуче всякихъ регуляционныхъ средствъ для обороны конституціиной свободы и интересѣвъ нѣмецкого племени. По томъ заявлено пос. Штурма подъялася на ново буря въ парламентѣ; гаморъ диокуючи въ численныхъ кружкахъ послѣвъ бувъ такъ великій, що заразъ опѣла слѣдуючу бесѣду мян. Конрада мало кто мѣгъ чути. Мян. Конрадъ промовлявъ противъ заведено клявъ паралельныхъ съ языкомъ выкладовымъ словенскимъ въ школахъ середныхъ Каринтіи, Стірии и Побережю, помимо того, що клявы такй существуютъ въ Краинѣ съ великою користею для науки. После гадки министра отношения згаданныхъ краѣвъ зовѣстѣмъ инши, якъ въ Краинѣ; въ тыхъ краяхъ нема именно того наукового подготовленя до введения краєвого языка въ школы середнѣ, яке було еще р. 1873 въ Краинѣ, и длятого не можна тыхъ краѣвъ рѣвною мѣрою мѣрити съ Краиною. Врѣштѣ замѣчає министр, на велику радость лѣвицѣ, що въ справахъ науки перше мѣсце займати повинна наука сама, а азъ друге мѣсце языкъ, въ котромъ она выкладаєся. Опсле промовлявъ еще послы Моро за, Крониня противъ выводовъ министра, дальше Тонкля, Вурмбрандъ и Люоткандль. По тыхъ бесѣдахъ и по промовѣ справоздателя гр. Клямъ-Мартинца принято дотычный уступъ бюджету. — Надъ титуломъ „Школы спеціальной“ забирая голосъ за предложенными резолюціями правительства пос. Витезичъ, а противъ тыхъ резолюцій пос. Адамекъ, Крейчи и Вязебургъ. Сей послѣдний подносилъ именно потребу бѣльшого заинтересованя школами фаховыми, повязъ они становлять головне зерло будучого доброты державы. Не належитъ пошерестати на голословныхъ обѣщаняхъ, голошенихъ такъ шумно при дебатѣ надъ закономъ промысловымъ, а потреба тутъ дѣлани позитивного и усѣшного. На томъ закѣчено засѣданье.

Дебата надъ школами фаховыми продолжалась дальше на засѣданю зъ дня 10 марта с. р. Пос. Экснеръ обговаривавъ справу школъ промысловыхъ и закона промышленного. Въ мыслъ сего закона уважаєся кожый, окнчившій школу промыслову зѣбнымъ до веденя промыслу. Однакъ школы такй стоятъ въ Австрій еще дуже низко. Треба донекче подумати о полѣщеню школъ, чтобы они могли усѣбно выдержати конкуренцію съ поодинокими предприемцами, а при томъ не належитъ держатио сѣи хаснои засады, чтобы школы фаховы плекали передъ вѣмъ штуку; ихъ задачею есть не штука а руководящитво. Найлѣьше булобы получить початкову науку фахову съ школами народными; школы такй повинны быти заонованй по вѣмъ мѣстахъ коштомъ громадъ мѣськихъ а взглядо коштомъ державы. Отгакъ промовавъ пос. Адамка и Вайтгофа и справоздателя Клямъ-Мартинца принято тую позицію бюджету. — Надъ слѣдуючою позицію „школы народный 1,804.206 зр.“ забравъ по короткѣй про

мовѣ Люоткандля, голосъ пос. Ковальскій, а зазначивши на вѣтупъ бесѣды, що и на томъ полирука народитѣ въ Галичинѣ есть упослѣдженю, выѣвъ слѣдуючу резолюцію: „Вываєся выо. правительство, чтобы вѣтавилъ въ бюджетъ подпомогу для дѣвчоого паніону „Василіанокъ во Львовѣ“. Резолюцію тую прилѣлено комисіи бюджетовой. Дальше пос. Ковальскій вѣзавъ правительство, чтобы 1) заснувало во Дьвовѣ, Золочевѣ и Самборѣ семинаріи учительскыя зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ; 2) чтобы наставало на точне выкованье обовязующихъ приписѣвъ, котры предметы мають въ существующихъ вже семинаріяхъ учительскихъ во Львовѣ, Станиславѣ и Тернополи быти выкладанй по руски и 3) чтобы по мѣли §. 29 розп. миніот. зъ 7 дѣвтіи 1872 были заведенй комисіи экзаминаційныя для кандидатѣвъ и кандидатѣвъ учительскихъ въ Галичинѣ. Ти резолюціи передано комисіи школьной. — По тыхъ резолюціяхъ выѣвъ еще пос. Озаркевичъ слѣдуючй: „Вываєся правительство: 1) чтобы старалось обсаджувати мѣсто учительскыя для предметѣвъ съ рускимъ выкладомъ въ семинаріяхъ учительскихъ въ Галичинѣ отповѣдными силами науковыми; 2) чтобы заведено особнй паралельный клясы для дѣвчатъ въ школахъ вправъ при учительскѣй семинаріи во Львовѣ, бѣдай на такъ довго, доки не буде отвѣрена руска школа мѣска; 3) чтобы системизовано посаду гр. к. катихита при жѣночѣй семинаріи учительскѣй въ Перемишля.

Отгакъ говорили еще бесѣдники генеральны дѣвицѣ посолъ Моро, котрый выступавъ противъ языковымъ жаданямъ Словенцѣвъ, а зъ правци пос. Митрофановичъ, котрый подѣльсь неограднѣмъ станъ школьничтва на Буковинѣ и вызывавъ правительство о предприятые отповѣдныхъ мѣръ до полѣщеня сего стану. — По принято поз. бюджету „школы народны“ распочаласъ дебата надъ титуломъ „подмога штукъ“ (выдатковъ 161.471 доходѣвъ 1550). При той дебатѣ звернувся пос. Шенереръ до министра просвѣты съ запытаньемъ, для чего образы зъ галери академій штукъ перенесено до приватного помешканя тогожъ министра? Министръ Конрадъ отповѣвъ на те, що образы ти заставъ въ локалю урядовѣмъ еще при обнято уряду, а не було доси причины отсылати ихъ академіи. — По томъ трохи комичнѣмъ интермеццо принято титулъ повышій.

Засѣданье понедѣлкова (дня 12 марта) распочавъ президентъ згадкою про помершого нагло члена палаты послѣвъ Юс. Ваума, подносячи за службу и працю помершого. — Отгакъ освѣдчає преосвѣдатель, що судъ карный проситъ палату о призовлене на выточенье пос. Шенерерѣви слѣдства о забуренья публично оупокою зъ §. 65 а) и б), поновненого при случаю манифестаціи нѣмецкихъ студентѣвъ на комерѣ въ честь Вагнера (гл. послѣдне члѣ Дѣла). Справу тую переказано комисіи для справъ ненарушности посполкою. — Обняла приступлено до порядку дневного, а именно до дебаты надъ станомъ министерства скарбу. Пос. Гайльбергеръ жалуется на строгость податковон екзекуціи въ Стіри, дуже прикрио особливо для рѣзничковъ, а пос. Кайль нарѣкає на власти скарбовѣи за то, що насилаютъ часто екзекуторѣвъ, коли же оподаткованю самому не зѣбитно, кѣлько оны податку платити має. Бесѣдникъ наводитъ случаъ несправедливого приписуваня стемплѣвъ и оплат скарбовыхъ, вызываючи министра, чтобы разъ вже выѣвъ яоний и зрозумѣльнй законъ о вымѣрѣ скарбовыхъ поборовъ. Бесѣдникъ не забачає оцѣдности въ теперѣшній администраціи, бачитъ только все новы податки и тягаръ и зъ той причины освѣдчаєся противъ дотычной позиціи бюджету. Подобно и пос. Цайлигеръ подноситъ надужитя, якй сѣ дбють въ Тиролу при выбраню податку отъ будынкѣвъ, котры то надужитя служатъ претекстомъ до побурюющихъ агитаціи противъ правительства. — При голосованю принято титулъ „зарядъ центральный“, а опѣла безъ дебаты титулъ слѣдуючій „власти скарбовѣи“ (съ квотою 2,772.000 выдатковъ, а 36.000 зр. доходѣвъ.) При дебатахъ надъ дальшихъ титулами етату министерства скарбу, выступивъ пос. Шефель съ закладомъ, що власти скарбовѣи наражуютъ своимъ поступованьемъ стороны на шканы, а самі сповняють свои обовязки съ повѣльностею бюрократичною; виненъ сему и министръ скарбу, котрый маючи представлений повнижй надужитя въ меморіалѣ повиненъ бувъ запобѣгти злѣму. По отповѣди праянт. комисара принято при голосованю дальшй титулы етату миніот. скарбу.

При дебатѣ надъ поборами безпосередними выступивъ пос. Фирнкрацъ противъ надужитямъ при выбраню податку грунтового и навѣвъ примѣры надужитя. Опѣла забирая еще голосъ пос. Доблггамеръ въ справѣ управленя вѣленскогого торгу на рогату худобу, дальше пос. Шавнъ, Вахати и Яворскій. Послѣдний, зазначивши потребу зниженя оттооткѣвъ отъ залеглостей податковыхъ, вѣзавъ правительство о прискоренья закона, котрыйбы арт. 3 закона зъ 8 марта 1870 змѣнивъ въ той способъ, чтобы оттоотки проволоки податковон, выносячй доси 1 1/2 кр. отъ 100 зр. денно, были зниженъ на 1 кр. отъ 100 зр. денно.

При дебатѣ надъ цломъ выѣвъ пос. Фиртъ, чтобы въ цѣли усуненя гдєкихъ недогѣдностей при оплачуваню цѣа, вѣльно було платити мѣсто монетою металовою, купонами золотой ренты. — Въ отповѣди на тоє, заявляє миніот. Дунаевскій, що подѣляє вправдѣ гадку бесѣдника, однакъ не може рѣшучо освѣдчитися за его внесенемъ а именно длятого, що зреализованье сего жаданя потянулобы за собою велике обтяжене и такъ вже перетаженихъ урядѣвъ податковыхъ. По той промовѣ принято позицію „цѣа“ съ квотою 42.764,196 зр. доходѣвъ, а 27.893.340 зр. выдат-

ковъ, якъ такожь и позицію податковъ консумціиныхъ съ оупою доходѣвъ 85,358.600 зр. — а выдатковъ 12,482.940 зр.

На засѣданю зъ дня 13 марта поднесли послы Озаркевичъ и Тавше потребу продавани дешевон соли для рогатон худобы, а пос. Гавзнеръ промовлявъ за резолюцію комисіи въ справѣ зниженя цѣны соли кухонной, выкауючи, що знижене цѣны о 25% побѣльшилобы консумцію о 400.000 сотнарѣвъ метричныхъ. При титулѣ „штемпель“ промовлявъ пос. Розеръ за знесенемъ штемпль днєвничарского. При титулѣ „оплаты отъ дѣланъ правныхъ“ забравъ голосъ пос. Озаркевичъ и звернувъ увагу на великій розрѣвъ покунтого писарства въ Галичинѣ. При томъ подѣльсь бесѣдникъ, що при стянгоу податковъ великій оттоотки проволоки и кары грошевы дуже догкливо даются чути народovy въ Галичинѣ, якъ менше и оплаты отъ наследствѣ. Бесѣдникъ вызыває правительство, чтобы доповнило существующй розпорядженя въ дусѣ увѣльненя народа въ Галичинѣ зъ подѣвъ превеликого утиску фискализму. — При дебатѣ надъ титуломъ „лыотерія“ выступивъ гордо пос. Рознеръ противъ лыотеріи, выкауючи горячо всю неморальность сѣи институціи. Бесѣдникъ ставитъ резолюцію на знесенье лыотеріи, а наколибы и сѣе було безуспѣшнымъ, предкладає уложити прошенье до Монархи, чтобы сѣи поручавъ правительству предложити проектъ о знесеню лыотеріи. — Въ дальшѣмъ тягу дебаты говоравъ ще пос. Зисъ о упадку гандлю, подносячи при томъ потребу регуляціи Дунаю. По той промовѣ зарлжено засѣданье тайне, на котромъ рѣшила палата 156 голосами противъ 107 позволити на карне слѣдство противъ пос. Шенерерѣви.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россия. Смерть кн. Александра Михаилаовича Горчакова, бывшого российский канцлера выкликла члєнений, въ загадѣ прихильнй, отзывы о покѣннику. Политичного значеня, якъ сѣе воѣ признають, смерть якъ теперъ не має; кн. Горчаковъ не умеръ въ якѣйбъ важной хвили своего жита, — оны доконавъ всего, чого лише мѣгъ доконати, а уступивъ тогды, коли самъ уважати вже мусѣвъ свою ролю яко скончену. Трудився много, а такъ земляки его, якъ и самъ царъ не щадили признаня для него. Бувъ оны дипломатомъ „старон“ школы; посѣдывъ велике товариске уложенье, носився старанно, звавъ дуже добре французскій языкъ; стиль его бувъ дуже выробленый, рѣвнй, а де треба було, также догкляныи. Бувъ дуже образованный, звавъ клясичну литературу. Бувъ все свѣдомый своихъ цѣлей, хоть не все зложилось такъ якъ оны думавъ, — а подчасъ звѣстного берлинского конгрессу (для змѣненя Санъ-Стефанского договора Россіи съ Турцією) отогравъ досыть незавидну роллю. Канцлеромъ бувъ двайцять и пять лѣтъ; въ праці бувъ неутомимый, въ обходженю зъ подвладными дуже ласковый. Бувъ воєгдашнимъ завязтымъ ворогомъ Австрій; дошкѣ їй неразъ, и его сѣе слова что: Австрія не держава, але рядъ (gouvernement), — сѣе есть, що Австрія лише о стѣлько може уважатися яко цѣльбѣсть, о скѣлько поодинокй еи части подлагають одному ряду, вопѣльшой администраціи, — що нема нѣякого „австрійского“ народа. Оббывивъ канцлерство въ дуже тяжкѣмъ для Россіи часѣ; подчасъ коли его батько, начальнй комендантъ російскихъ войскъ въ Крымѣ (въ часѣ крымской войны) повели уступавъ передъ напоромъ неприятеля, перейвивъ Александръ Михайловичъ зъ рукъ своего учителя, канцлера Нессельроде, правленье заграничною политикою. Поступавъ все дуже оглядно; на кожѣмъ кроцѣ старався шооь выторговувати. Въ майже кожѣмъ важнѣйшой справѣ, котра Европу отъ часу крымской войны заимала, видно було и его руки; нѣяка война послѣднихъ лѣтъ не обулася безъ него. Провѣлюю думкою его було держатио разомъ зъ Нѣмечиною; Бисмаркъ бувъ его приятелемъ. Въ тѣсонй приязни зъ Нѣмечиною старався оны выгоати передоюмъ раны, заданй Россіи крымскою войною, а потѣмъ — заевнити Россіи переважнй влиывъ на Выхѣдѣ. Притѣмъ старався оны кѣлько можъ ослабити Австрію яко найнебезпечнѣйшу ривалку Россіи на Выхѣдѣ. Поднести на церкѣ св. Софіи въ Царгородѣ крестъ на мѣсто полушесця — сѣе була головна его гадка, — гадка, котрою одушевляясь рѣвночасно и оба знамениты поеты: Пушкинъ и Гоголь, зъ котрыми Горчаковъ живъ въ приязни. Перевести сѣе гадку на дѣлѣ — сѣе була майже задача жита его великого дипломата. Але рахунокъ его не зовѣмъ удався. Вправдѣ, вывядчюючы за прилогу вывѣдченй Россією для цѣсарства Нѣмецкого, а властиво для Бисмарка, помогла нѣмецка дияломатія Россіи змѣнити некориотнй парискій трактатъ, заборняючи їй мати военнй парискій трактатъ, заборняючи їй мати военнй кораблѣ на чорномъ мори; вправдѣ въ часѣ польского повстаня зъ 1863 головно Пруссамъ треба було подкувати що обѣйшлося безъ загранично интервенціи; але сего, до чого російскій канцлеръ властиво отремѣвъ — сего не допаявъ. Подчасъ войны зъ 1870—71 року (Нѣмечини зъ Францією), коли то не була выключена можливість, що и Австрія вымѣшасъ въ ою войну, вже хотѣлы для того, чтобы зрєванжуватися на Пруссакъ за тяжкй удары зъ 1866 року, — тогды-то грозила Россіи досыть выразно войною, наколибы Австрія дѣйстно захотѣла мѣшатся. Але Бисмаркъ отплативъ конецъ концѣвъ тяжкою невдѣчностею: на берлинскѣмъ конгрессѣ була Россія зовѣмъ зъпользованою; Бисмаркъ опустивъ еи, — кн. Горчаковъ отративъ всю опору подѣвъ ногами, самъ не звавъ чого триматися, вагався, не звавъ коли уступати, а коли

стояти при своихъ. Договоръ Санъ-Стефанскій змѣнено сильно въ некориотъ Россіи, — и оттогды то починаєся оя звѣстна „неприятнѣ“ межъ Россією а Нѣмечиною, сѣе завязта боротьба „газетна“ російскихъ журналѣвъ зъ нѣмечкими, сѣе поголоски о войнѣ. Выѣсто, якъ того бажавъ кн. Горчаковъ, Австрію зъ Нѣмечиною на вѣки роздѣлити; прійшло вконецъ до тѣсного полученя межы тыми обома державами; Австрія займила Боснію и Герцеговину и сталась справдѣй безпечною для російскихъ „интересѣвъ“ на Выхѣдѣ! Кн. Горчаковъ мусѣвъ уступити. — Умеръ въ 85 роцѣ жита; бувъ до послѣдной майже хвилѣ зовѣмъ черствый, — а любивъ уживати жита. Его веселе жите въ приповагоу, было, — вѣйшоу майже въ приповѣдку; головно отъзначився оны въ томъ взглядѣ въ Букарештѣ, подчасъ послѣдной російско-турецкой войны. Его другъ Пушкинъ бажавъ ему разъ, чтобы умираючи: заснувъ вже въ лодцѣ Харона на лѣнѣ красной Троянки Олены... При вѣмъ томъ бувъ добрымъ мужомъ и батькомъ; старався такъ усильно за своихъ сыновѣвъ, що царъ Александръ II смѣявся разъ зъ него, що своего сына зрѣбитъ „бѣльшимъ отъ батька“. Цѣкаве ще, що учителемъ Горчакова за молодыхъ лѣтъ, бувъ братъ звѣстного французского террориста-революціонера Марата. — Шо зъ притискомъ поднести треба, то неутомимый трудъ покѣнника около осушения думокъ, котры ему выдавались найкористѣйшими для добра Россіи. — Зъ Петербурга доносять, що застрѣльва тамъ 11 с. м. бывшій министръ внутрѣшнихъ дѣлъ, вконецъ предѣдатель комисіи для полагожения жидѣвской квестіи, Маковъ. Причина самоубийства доси допечно не звѣстна; сѣе певно, що Маковъ забивъ зъ повною розвагою; въ оидѣмъ листѣ, написанѣмъ до донки, каже, будто довѣдавъ власно: що можна бути виннымъ безъ вины. Маковъ належавъ до рѣшучихъ противникѣвъ либеральныхъ реформъ. — Найвыше начальство надъ органами безпеченства подчасъ коронаціи оббѣе генералъ Треповъ; мавъ оны царви заручити, що все отбудеть въ найлѣпшѣмъ ладѣ. Австрія, якъ доносить „Polit. Congress.“ буде при коронаціи заступлена оиднымъ зъ членѣвъ цѣсарского дому.

Нѣмечина. Министръ маринарки Стошь подоває до димисіи; димисія буде правдоподобно принята. — Новы церковно-политичнй уставы, надъ котрыми власно теперъ рядъ нѣмечкй працѣ, мають усунути воѣ недогѣдности теперѣшнихъ уставѣвъ; будутъ они въ недоваѣ предложенй парламентарно, чтобы въ той способъ скончити религійнй споры зъ католиками, такъ якъ кн. Бисмаркъ не може дойти впрѣсть зъ Римомъ до нѣякого porozумѣня.

НОВИНКИ.

— Станиславскій Руины запрашають вѣмъ Вп. Родимцѣвъ зъ окрєстности, именноже Вп. Отцѣвъ духовныхъ съ ихъ пряхожанями на поминальнє богослуженье за упокой душѣ бл. п. Володимира Барвѣньского, котре отбудеся въ мѣской гр. кат. церкѣвѣ дня 10 (22) марта с. р. о год. 10 передъ полуднемъ.

— Въ Золочевѣ отбудеся въ субботу 17 л. марта поминальнє богослуженье за упокой душѣ бл. п. Володимира Барвѣньского.

— Проф. Юліанъ Медвєцкій зрѣкся мандату радного мѣста Львова. Не знаємы, що склонило проф. Медвєцкого до того кроку, на всякй способъ оиднакъ мусимъ жалувати, що громадка рускихъ радныхъ зменшилася о одного поважного члена.

Товариство касиноне въ Збаражи устроює дня 17 л. марта вечерокъ музыкально-декламаторскій въ честь Тараса Шевченка зъ слѣдуючою програмою: 1) Вотупне слово; 2) хоръ мужескй Воробкевича „Думы мои“, слова Т. Шевченка; 3) Листва „Раносія угорска“; 4) „Тополя“ Шевченка, декламация; 5) Шуберта „Wanderer“, сольо и Лиценка „Про швачку“; 6) Моцартъ D' dur Соната, — дуетъ скрипки и фортепьянъ; 7) Матюка дуетъ на тенорѣ и сопранъ зъ оперы „Нещастна любовь“; 8) Листва „Erlkönig“ на фортепьянѣ; 9) „Pieśń o ziemi naszej“ Ванк. Поля, декламация; 10) Матюка дуетъ, тенорѣ и сопранъ; 11) А. Terschuk „Syrena“, флетъ и фортепьянъ; 12) Монюшка „Postój, postój gołabezko“, мѣшанный хоръ. Початокъ вечерка о 7 год. Вотупъ за особу 50 кр.

— О справданю посольскѣмъ п. Вольварта въ Калущи не находимъ въ жаднѣй польскѣй газетѣ аны слова.

— П Ленартовичъ, посолъ до сойму зъ Городенки здававъ въ томъ же мѣстѣ справу зъ своею посольскою дѣльностею. Въ „Dzienn. Pol.“ находимъ описъ того справозданя. Якъ дописуватель, — выславляючи п. Ленартовича, отже его ополечникъ, — глядять на справу руску, досыть буде навести тѣи слова зъ его допису: „księża, каже, żądają à toute pris „jazyka“ choćciaj polskim dobrze władać, mówią i piszą i w towarzystwie go używają“... Подѣвъ конецъ статьи дописуватель высказує неувѣдѣ, „czy wyborcy obdarzą p. Lenartowicza na nowo zaufaniem. Tu bowiem... inspirować niegrzejajne w grę wchodzą“. — Та „неприятнй инспираціи“ — то заходы Руинѣвъ, чтобы зъ Городенщины выбрати посломъ Руина. Дай Боже, чтобы тѣи „неприятнй инспираціи“ увѣвичалось усѣхомъ!

— Зъ Тысьменицѣ пишуть намъ: Сими днями мають мѣщанє зложити комитетъ для выбора посла на мѣсто цра Каминского. (Выбѣръ отбудеся 29 марта.) Въ Станиславѣвъ выступяє богатъ кандидатѣвъ, але межы мѣщанями и жидами тысьменицкими а станиславѣвскими великій антагонизмъ. Жиды тысьменицкы дуже озлобленй на жидѣвъ станиславѣвскихъ, бо не дали жидамъ въ Тысьменици нѣяконъ запомоги, коли недавно великій

пожаръ ихъ страшно зничивъ и дѣла Галичина имъ пришла въ помѣчь.

— Зъ Станаслава доносятъ до „Gaz. Krak.“, що вѣдѣньскій жидъ-адвокатъ дръ Бергринъ розвивувъ „окажену“ агитацію, чтобы бути выбранымъ на мѣсце Каміньского до рады державной. Факто на мѣсце Каміньского до рады державной. Факто на мѣсце Бергринъ шпиряють помѣжь жидами въ Станиславоу и въ Тьсьменици.

— Справозданье „Кружка филозофичного“ „Академічного Братства“ за зимовый пѣворѣкъ 1883: Якъ попереднихъ лѣтъ, такъ и сего року ѣтнослися праць поодинокихъ членѣвъ сего кружка до студій на поли руского языка, руской литературы и исторіи. Кружокъ ѣтбувъ 10 засѣданъ, на котрыхъ попри обговорюванье найновѣйшихъ пытанъ науковыхъ, дотыкающихъ нашої словесности и исторіи, ѣтчитувано и ѣтцѣнювано поодинокіи праць членѣвъ. Праць ѣи були до части рефератами и критиками науковыхъ дѣлъ и росправъ, — по части-жь оригинальными вырѣбами. Читали: Вол. Коцовскій: „Критичный разбѣръ историчного оповѣданя для народа Ив. Ем. Левицкогъ п. заг.“; „Дмитро Дятко“, рускій воевода перемыскій, выданого польскимъ комитетомъ; 2) Ил. Кокорудъ: „Якимъ способомъ выкористується пѣснѣ народній для студій историчныхъ“; 3) Ив. Матѣвъ: рефератъ розправы д-ра Из. Шараневича: „O Latopisach i kronikach ruskich XV i XVI wieku, a zwłaszcza o Latopisie wielkiego kniazstwa litewskiego i zomojtskoho, w Krakowie 1882“; 4) Яр. Романчукъ: „О чумацкихъ пѣсняхъ“; 5) В. Маслякъ: свѣй утворѣ п. з.: „Попѣвнѣ“, образецъ зъ священничого жита; 6) Ил. Кокорудъ: „О становлюкѣ женщины въ древнѣмъ законодательствѣ рускомъ и литовскомъ“; 7) Вол. Коцовскій: рефератъ журнала „Кіевска Старина“, за мѣсяць сѣчень, 1883. Въ другомъ пѣворѣкъ буде „Кружокъ филозофичный“ дальше въ томъ самѣмъ направленно поступати.

— Въ Ужгородѣ (Унгварѣ) радила теперъ комисія руского духовенства надъ реформою уплатъ священничихъ на вдовичо-сиротинскій фондъ. Большость комисія (8 членѣвъ противъ 5) ухвалила представити епархіальному зборови слѣдуючій вносеня: 1) чтобы тѣ укѣнченіи богословы, котрі хотять женитися съ мирскими дѣвницами заплатили для побольшеня вдовичо-сиротинского фонда 1000 зр. передъ вѣнчаньемъ, 2) чтобы кромѣ той одноразовой уплаты платили черезъ 10 лѣтъ по 21 зр. рѣчно, якъ платять прочіи священники, жонаті съ дочками священничими; 3) чтобы передъ вѣнчаньемъ епархіальне правительство було перекомане о моральности и религіозности невѣсты. — Збѣръ епархіальный пріявъ всѣ тѣ вносеня 29 голосами противъ 22 голосѣвъ. „Карпатъ“ подае мотивы сен ухвалы: „Женитба на мірскихъ дѣвущахъ былабы — пагубоносное и безумное великодѣшье, еслибы мы мірскіи дѣвущки на счетъ нашихъ собственныхъ принимали къ своимъ очамъ, а своихъ собственныхъ дѣтей брошали на произволъ судьбы“.

— Ко. Калинка, настоятель интернату Змартвухвостанцѣвъ выѣздывъ сими днями до Кракова, чтобы тамъ здати справу зъ веденя интернату во Львовѣ. Въ недѣлю 11 марта збралося въ мѣшканю епископа краковскаго кс. Дунаевского богато дамъ и мужчинъ — протекторѣвъ интернату. О. Калинка выголосивъ справозданье зъ усѣбѣхъ интернату и просивъ о дальшю помѣчь. Еп. Дунаевскій похваливъ ревность Змартвухвостанцѣвъ и възвавъ збранныхъ, чтобы спомагали интернату. Всѣ польскіи газеты съ великою радостью подносятъ фактъ, що еп. Сильвестеръ и ректоръ Бачинскій вписалися въ члены „Towarzystwa opieki nad unitami“ и обѣщали давати рѣчні датки на тое товариство.

— Въ добромилськѣмъ новиціатѣ Езуитѣвъ есть — якъ доносятъ зъ ѣтгамъ до „Dzienn. pol.“ — 22 новиціѣвъ, Русинѣвъ и Поляковѣвъ.

— Низша школа рѣльничѣ въ Городенцѣ буде, здасть, вже въ осені отворена. Статутъ школы городенской вже выготовлений и кошторный уложенъ. Правительство вызначило субвенцію для того рода школъ, а коли одержитъ статуты и кошторный, то вызначитъ квоту на кождо поодинокую школу. Друга зъ черги низша школа рѣльничѣ буде заложена въ Ягольницѣ.

— Именованя. Цѣсаръ именовувъ гр. Володимира Лося, старосту зъ Пильзна, совѣтникомъ секційнымъ въ бурѣ министра Земалковского на мѣсце п. Лядля, котрого именовано министерскимъ совѣтникомъ въ министерствѣ справъ внутрѣшнихъ. Тайными совѣтниками именовувъ цѣсаръ кн. Кар. Шварценберга, кн. Юр. Лобковица, гр. Иос. Ноштица (чехскихъ консерватистѣвъ) и гр. Оттона Хотека (централиста).

— Выдѣль краевый не може добити торгу о кѣлькоміионову пожичку на уфундованье банку краевского и на трансперзальну желѣзницю. Пертракціи ведуться дальше съ вѣдѣньскими: „Länderbank-омъ“ и „Bodencreditanstalt“ и съ галицкимъ заведеньемъ кредитовымъ земскимъ“.

— Strażnica polska въ ч. 23 зъ 10 л. марта подае цѣкавы рѣчи въ справѣ Каміньского. „Мы прійшли — пише Strażnica — до того пересвѣдченя, що коли др-ови Иги. Каміньскому остаются до обороны только средства чистой совѣсти, то иный, правдивый виновники не падятъ средствъ матеріальныхъ, чтобы перекупствомъ ѣтвернути ѣтъ себе увагу публичного мнѣнія и засуду. Що до тыхъ услугъ затыгнулоя и галицке дневнякартото, — маемо доказы въ рукахъ; за мовчанье и хованье назвъ посла Козловского и „Länderbank-u“ платятоя значній сумы готѣвкою. Коли усядували подкупити такую мизерну проскрибаную „Strażnic-u“, то якъ вже кубаны мусѣли дѣстатися другѣй якѣй „поважнѣй газетѣ“!

— Громады Горбачѣ и Чернасы вылучені зъ округа суду повѣт. въ Комаринѣ и суду окружн. въ Самборѣ, а прилучені до суду повѣт. въ Щирци, и суду окружного во Львовѣ.

— „Kuryer Lwowski“ — такъ буде зватися нова щоденна политична газета во Львовѣ, котра почне выходити ѣтъ 1 л. цвѣтня подѣ редакцію п. Людвика Масловского, литерата, дотеперъ сотрудничника „Gaz. Nar.“ Новый дневникъ буде дешевѣйшій ѣтъ прочихъ дневникѣвъ и мае бути — „поступовой“. Vedememo!

— Д. И. Багалъй, молодой талантливый историкъ зъ школы проф. Антоновича въ кіевскомъ университетѣ, звѣстный зъ своихъ цѣнныхъ праць помѣщуваныхъ въ „Кіевской Старинѣ“ зѣставъ выбранный доцентомъ руской исторіи въ харковскомъ университетѣ.

— Иванъ Тургеневъ, звѣстный повѣстенисатель русскій, вновь запавъ тяжше на здорово въ Парижи.

Вѣсти епархіальны.

Зъ АЕпархіи Львовской.

Презенту reg. collationis надало намѣстничество 1) о. Ник. Саврасевичу зъ Цѣбявы, на капеланью въ Текучи, а 2) о. Іоанови Реваковичевъ, парохови зъ Волосянки на парохию въ Мѣзунѣ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Дописувателю зъ Яворова. Допись Ваша есть того рода, що мы хотячи помѣстити еи, мусимо знати Ваше полное имя и Вашъ станъ. — Выдѣль „Р. Рады“ зволить прислати кого по грошѣ до администраціи „Дѣла“.

— На памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского зложили дальше: о. Ю. Подлѣсецкій въ Маріамполи 1 зр., о. І. Стрыйскій въ Фоци (чер. „Проломъ“) 5 зр., Ис. Ваню п. к. надстражникъ скарб. въ Раѣв руской 50 кр., Мих. Мицишинъ въ Раѣв руской 50 кр., о. Ем. Мыдьякъ въ Павловѣ 1 зр., о. В. Квасницкій въ Незнановѣ 1 зр. — Разомъ съ попередно выказаными: 697 зр. 35 кр.

— На стипендію имени Вол. Барвѣньского прислали: П.ѣ Ев. Ляторовска въ Сапоговѣ 30 кр., п-а Л. Ляторовска 20 кр.; о. Ем. Мыдьякъ въ Павловѣ 1 зр., о. В. Квасницкій въ Незнановѣ 1 зр., — разомъ съ попередными 10 зр. 10 кр.

— На церковь въ Островѣ (подѣ Перемышлемъ) жертвовали: 1) Веч. оо. Леонтовичъ сотр. зъ Жапалова ѣтъ себе и парохианъ 7 зр. 61 1/2 кр.; 2) о. Викт. Мазикевичъ зъ Дыньска ѣтъ себе и прихожанъ 10 зр. 20 кр.; 3) о. Юл. Трохимовичъ зъ Крехова ѣтъ себе и прихожанъ 5 зр.; 4) о. Андр. Гайдукевичъ зъ Святого ѣтъ себе 1 зр. 10 кр., ѣтъ прихожанъ 3 зр. 27 кр.; 5) о. Плят. Губчакъ зъ Чертежа 2 зр.; 6) оо. Макс. Мелехъ и Корн. Гумецкій зъ Домашева по 50 кр. (последнего разу черезъ похибку пропущено въ выказѣ).

За тѣ жертвы складаю всѣмъ ВП. Дателямъ щиросердечну подяку. П. Олексинъ, душпаствыръ.

Оповѣщенье.

Подаеся до прилюдной вѣдомости, що зъ „Вечера съ танцами“, въ користь бусры братства св. о. Николая въ Станиславоу дня 10 (22) лютого с. р., було приходу brutto 285 зр. 45 кр., а netto 139 зр. 13 кр.

Выдѣль братства св. о. Ник. уважае своимъ обовязкомъ П. Т. Родимцамъ, котрі на той вечерѣ лично потрудились, якъ такожъ тымъ, що не могли въ забавѣ лично участувати, жертвы свои для Бусры надѣлалы, дальше тымъ, що черезъ зложеные наддатковѣ заявили достойну наслѣдованя щедролубивость. Вп. панямъ Ш., М., З. и Л., котрі чия „господинѣ“ вечера зволити ооновнати, пп. комитетовымъ около дѣль вечера съ повною признательностью потрудившася и пп. Ш. и Бр. такъ ѣтлично танцами аранжувавшимъ, въ концѣ всѣмъ, котрі якъ небудь причинилися до такъ успѣшной въ ѣтношеню удачи сего вечера, зъ котрого для скудной касы Бусры, дающей на теперъ 35 питомцамъ ѣтцѣвскій пріютъ, порысшій дохѣдъ выдѣльнутъ, — заявити всенародно: щироруске Спасибѣтъ!

Ѡтъ выдѣлу Бусры Бр. св. о. Николая, въ Станиславоу.

Т. Шанковскій, предсѣдатель.

Подяка.

Рада громадска въ Незнановѣ, узнаючи важность книгъ грунтовыхъ, постановила одноголосно на засѣданю зъ дня 27 лютого 1883 выразити прилюдну подяку Вп. п. Каролю рязарю Поглицеву, президенту суду золѣтѣвского, за розпорядженье, наказуюче заложати книги грунтовѣ въ Незнановѣ, а Веч. п. суди Льву Максиму вичу за справедливие и всесторонно задовольное выкананье тогыхъ наказу, — що сямъ до прилюдной вѣдомости подаю.

Николай Полятило, начальникъ громады Незнановѣ.

Подяка.

Подобалося Всеомощному покликати до Себе мою найдорожшю подругу жита, Розалию зъ Ступницкихъ, оставивши сиротами трое дробныхъ дѣточекъ. Одинокю мою ѣтрадою въ невысказаномъ горю було спѣвчутье добросердечныхъ людей, котрі будьто подчасъ слабости покойной, будьто при похоронахъ прійшли менѣ съ помощью и потѣхою. Дялтого уважаю моимъ свѣ-

тымъ обовязкомъ зложити прилюдно сердечну подяку Вп. панѣ Катеринѣ Ромашкановой и п. Николаю Ромашкану зъ Дубокъ, о. Теод. Левицкому и его Вп. суцрузѣ зъ Ренужинець за щирю помѣчь подчасъ слабости и похоронѣвъ покойной. Дальше щиро дякую Веч. оо. дек. Айт. Кобринскому, Мих. Навроцкому, Мелет. Лотоцкому, Александру и Володимру Карачевскимъ, Іосифу и Емилию Каратинскимъ, Ром. Литвиновичу, Як. Шидловскому, Ант. Церкевичу, Зен. Шухевичу, Амвр. Сѣчинскому, Кир. Гаморакови, и лат. оо. Іос. Цевѣ и Ант. Хилинскому, — кромѣ того дякую оо. Ал. Карачевскому за прехорошу проповѣдь надгробну а Кир. Гаморакови за такуюжъ проповѣдь въ церквѣ. Щире „Спаси-Бѣтъ“!

Коначинѣ, 10 марта 1882.

Юлиянъ Дорожмирецкій съ дѣтьми: Ольгою Николаемъ и Юліаномъ.

Подяка.

Неумолима смерть забрала зъ сего свѣта моего сына Симеона. Маю честь зложити сердечну и прилюдну подяку, старенькому Впр. о. Чермеринскому за прекрасный похоронъ, Вп. М. Савицкому учителю, Вп. Томашескому и Теодору Слабому за Ихъ ревнй труды при участіи похорону.

Яблонѣвъ 27-го лютого 1883.

Прокопій, Анна, Михаилъ, Дмитрій и Марія Клуба.

Курсъ львовскій зъ дня 12. л. марта 1883.

ПЛАТНѢ ЖЕЛѢЗНЫ	
ВѢСТР. ВАЛЮТОМ	
В. КР.	В. КР.
304 50	307 50
169 50	173 —
307 50	311 —

БЕЗЪ ТЕКУЩЕГО КУР. БЕЗЪ КУПОУ	
В. КР.	В. КР.
97 85	98 85
89 50	91 —
97 85	98 75
101 50	102 50
100 —	102 —

4. Облиги за 100 р.	
Видемизация галиц. 5% м.к.	В. КР.
Облиги комунальнй Гал. банку рутин. 6%	97 80
Пожищнй кр. зъ р. 1873 по 6%	100 —
101 —	101 50
101 —	103 —

5. ЛѢСОСЪ МѢСТА КРАКОВА	
В. КР.	В. КР.
18 —	20 —
22 —	24 —

6. Монеты.	
В. КР.	В. КР.
Дукатъ голландскій	5 53
цѣсарскій	5 56
Наполеондоръ	9 45
Пѣвнмеріаль	9 73
Рубель русскій сѣрѣбный	1 55
паперовый	1 18 1/2
100 марокъ вѣмецкихъ	58 30
Серебро	58 30

Угорскій вина
бѣлы и червоны, въ флашкахъ и бочѣвкахъ, якъ такожъ власній винокурній коняки и наливки можна у мене якъ найдешевше дѣстати.

КЕКЕСИ КАЛЬМАНЪ
(Kékesy Kálmán)
властитель винницѣ
въ Gyöngyös на Уграхъ.
Всякій поясненя и цѣнники посылаются даромъ.
Пробна скриня съ 12 флашками по 0.7 литры стоить ѣтъ желѣзницѣ 8 зр.

Новооткрыта торговля
СЪ МЕНЬ И ЦВѢТѢВЪ
ЕДМУНДА Ф. РИДЛЯ
во Львовѣ, при Маріямцѣмъ пляцу ч. 10, напротивъ готелю Лянга поручас. подѣ гаранцію за доброту,
сѣмена ярины, сѣмена польнй, цвѣтвой и лѣсовй, рожъ, дерева овочевй, корчѣ, шпараги и т. и.
Цѣнники на желанье франко. (12—12)

ВЪ КНИГАРНІИ
ЛУКИ ВАСИЛЕВИЧА ПЛЬНИЦКОГО
ВЪ КІЕВѢ
(3—3) *Крещатикъ, ѣтъ дворянского собранія,*
межи прочими продаются слѣдуючій малорусскій книжки:

Кураренко Я 360рникъ творѣвъ. К. 1880 г. Цѣна 75 к. Луна, Украинскій Альманахъ на 1881 г. Цѣна 50 к. Левицкій И. С. Повѣсти К. 1874 г. Ц. 1 р. 50 к. Дѣв Москвитин. Повѣсть К. 1882 г. Ц. 40 к., Не можна бабѣ Парасѣй вдержатися на солѣ. Изд. 3-те. К. 1882 г. Ц. 5 к., Благословѣтъ бабѣ Палажій скоропостижно амерти. Изд. 3-те К. 1882г. Ц. 5 к. Бурлачка. Пов. Ц. 75 к. Па Кожумякахъ. Комедія. К. 1876 г. Ц. 25 к., Першій кіевскій князь. К. 1876 г. Ц. 10 к., Татары и Литва на Украинѣ. К. 1876 г. Ц. 10 к., Унія и Петро Могила. К. 1875 г. Ц. 6 к. Левченко М. Опытъ Русско-Украинского словаря К. 1874 г. Ц. 1 р. 30 к. Лисенко, Южно-Русскій Орнаментъ. Изд. 2-о. К. 1882 г. Ц. 2 р. 50 к., съ перес. 2 р. 75 к. Листи зъ Хутора листъ П. Чого стоить Шевченко око поетъ народный. С-ПБ. 1881 г. Цѣна 5 к., листъ 5-й: Кто такой хуторянинъ. С-ПБ. 1862 г. Ц. 3 к. Ластѣвка. Ганна. Поема К. 1881 г. Ц. 10 к. М-мъ. Про обладки, яка се болѣтъ и якъ ѣтъ неи ратуватисъ. К. 1881 г. Ц. 10 к. Малларевскій Лѣра (сборникъ стихотвореній). К. 1876 г. Ц. 20 к. Мелюкисъ. Подарунокъ (поетъ-самоучка). Од. 1875 г. Ц. 25 к. Максимовичъ. Псалми переложенные на украинское нарѣчье. М. 1859 г. Цѣна 30 к. Номисъ. Украинскій приказки. С-ПБ. 1864 г. Ц. 2 р. Опатовичъ С. Оповѣданя зъ святаго псалма. К. 1874 г. Ц. 10 к. Основа Южно-Русскій журналъ за 1861 г. 12 кн. С-ПБ. 1861 г. Ц. 10 р. Рискунисъ. Словница украинской (або Юговой Руской) мовы. Ц. 1 р. 50 к., Чайка Украинскій альбомъ пѣсенъ, думъ, казокъ, баекъ и вѣршей. К. 1876 г. Цѣна 30 к., Т. Г. Шевченко, сего жинь и произведенія. К. 1879 г. Ц. 75 к. Пчелка О. Переклады зъ Гоголя. К. 1881 г. Ц. 35 к., Сужена не оужена. Жартъ-водевилъ. К. 1881 г. Ц. 50 к., Украинскимъ дѣтьми, переклады зъ Лермонтова. К. 1882 г. Ц. 25 к. Про козацькѣ, татаръ и туркъѣ. К. 1875 г. Ц. 10 к. Про хвороби и якъ имъ заломогти. К. 1874 г. Ц. 6 к. Про голору. К. 1875 г. Ц. 7 к. Про кары, до якихъ приуждають мировой судъ. К. 1876 г. Ц. 12 к. Правды, Козакъ и Ганцузы Украинскій очерки. К. 1862 г. Ц. 60 к. Полмики Т. Г. Шевченка въ Одесѣ 25 Февраля 1879 г. Од. 1879 г. Ц. 30 к.

ФАБРИКА ДЗВОНѢВЪ
Ивана и сына Антонія Серафинъ
въ Калущи (почта и стація желѣзницѣ),
надѣлена сѣрѣбнымъ медалемъ заслуги и листомъ похвальнымъ на выставѣ рѣльничѣй, якъ такожъ признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыйѣ (якъ се поспѣдчали и часописнѣ), посѣдае на складѣ готовій дзвонъ и вырабляе якъ наискорше подѣ пріступнымъ условіями дзвонъ всѣлякой ваги и ѣмью, ручаючи за тревальность матеріалу и гармонійный звукъ.
Виреп. и Всес. оо. приходникѣвъ упрахають о лѣскавій замовленя, котрі выповняють якъ найточѣйшье съ глубокою поважаньемъ
Иванъ и сынъ Антоній Серафинъ.
(8—36)

Съ симъ числомъ, росылается Вп. предлатиникамъ „Библиот. найзн. повѣстѣи конецъ повѣсти „Грошъ праця“ и 1 аркушъ повѣстѣи „Мѣщанскѣ племя“.

ВАЖНЕ ДЛЯ
ПРОВІНЦІИ.
Найлушшу хиньско-российскую
ГЕРБАТУ
1/2 кильо по зр. 2, 3 и 4
поручае и розсылае
торговля
Ф. Д. НОВИЦКОГО
ул. Галицка, ч. 52.

Накладомъ редакціи „Свѣтъ“ выйшовъ сего року (правоп. фонтъ)
ФАВСТЪ
трагедія І. В. Гете
Часть перша.
Зъ вѣмецкого перекладъ и полюбивъ
Иванъ Франко.
Цѣна 1 зр. 50 кр.
Набути можна въ редакціи „Свѣта“ во Львовѣ ул. Курнишка ч. 1. (На почтову пересылку пріосито залучити 5 кр. resp. 15 кр. за рѣшеніемъ).

ПРАКТИКОВАНА СЕМИНАРИСТИКА
жедае собѣ въ рускомъ свящѣномъ домѣ учити дѣти. Удѣ основной науки руского, нѣмецкого и французского языка. Еп. ша вѣдомость въ редакціи „Дѣла“ (1—)

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“
повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая оторъ въ оригиналѣ нѣмецкомъ зр. 40 кр.)
Дѣстати можна въ Администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Старонігійской.

ГЛЯДИТСЯ
ДОМОВОГО УЧИТЕЛЯ
до двоухъ хлопцѣвъ зъ 1 и 2 ступеней назіальной клясы въ польскомъ домѣ въ Россіи коло Старо-Волостанінова, 9 милъ ѣтъ австрийской границѣ. Попыты въ оной складають хлопцѣ въ гимназіи тернопольской. Учитель мусѣлъ бути слух. филозофіи. Вышніи условія въ Редакціи „Дѣла“.